

Duits-Nederlandse top in Rotterdam

Achtergrond - 27 maart 2023 - Auteur: Wiebke Pittlik

Een flinke delegatie van de Duitse regering is maandagavond in Rotterdam voor overleg met de Nederlandse regering over de Nederlands-Duitse samenwerking op allerlei terreinen. Onder leiding van kanselier Scholz en premier Rutte overleggen de twee ministersploegen over actuele kwesties op de verschillende beleidsterreinen. Ze doen dat in het Depot van het museum Boijmans van Beuningen.

De Duitse delegatie kwam pas aan het einde van de middag aan in Rotterdam. Na een kort gesprek geven Scholz en Rutte gezamenlijk een persconferentie om 18 uur ([bekijk als video](#) of [lees als tekst in het Duits](#)). Daarna volgt een werkdiner.

Naast Rutte nemen de ministers Kaag (Financiën), Adriaansens (EZ en Klimaat), Jetten (Klimaat en Energie), Hoekstra (Buitenlandse Zaken), Yeşilgöz-Zegerius (Justitie en Veiligheid), Ollongren (Defensie) en Harbers (Infrastructuur en Waterstaat) en de staatssecretarissen Van der Burg (Justitie en Veiligheid) en Uslu (Cultuur en Media) deel aan de zogenoemde regeringsconsultaties.

Uit Duitsland worden naast Scholz de ministers Christian Lindner (Financiën), Robert Habeck (Economie en Klimaat), Annalena Baerbock (Buitenlandse Zaken), Boris Pistorius (Defensie), Volker Wissing (Verkeer en Digitale Infrastructuur), Marco Buschmann (Justitie) en staatssecretaris van Binnenlandse Zaken Mahmut Özdemir en de rechterhand van Scholz, hoofd van het Kanzleramt Wolfgang Schmidt, [verwacht](#). *Update 19 uur: Ook minister Claudia Roth (Media en Cultuur) is bij de gesprekken aanwezig. Dit was in het Nederlandse persbericht wel, maar in het Duitse persbericht niet aangekondigd.*

De Duitse en de Nederlandse regering houden met enige regelmaat zulk bilateraal overleg. Nog maar een half jaar geleden, in oktober 2022, spraken ze elkaar over klimaat en energie. Deze speciale 'klimaatconsultaties' worden gehouden naast de 'gewone' consultaties die iedere drie jaar plaatsvinden, omdat juist op gebied van klimaat en energie veel afstemming nodig is.

De banden tussen de Duitse en de Nederlandse regering zijn innig. Zeker op het terrein van defensie wordt veel samengewerkt. Later deze week zien de defensie-ministers Pistorius en Ollongren elkaar bijvoorbeeld weer om de

integratie van de Nederlandse en de Duitse gevechtseenheden van de landmacht te voltooien.

In 2021 sloten Nederland en Duitsland een innovatie- en technologiepact, bedoeld om de samenwerking te intensiveren en zo te zorgen voor nieuwe startups, banen en innovaties, bijvoorbeeld in de gezondheidszorg, bij klimaatbeleid, mobiliteit en digitalisering. De ministers zullen mogelijkheden bespreken voor nieuwe initiatieven op dit gebied.

Coalitieperikelen

Mogelijk bespreken de ministers ook de huidige perikelen in de beide coalities. Duitsland heeft voor het eerst een coalitie van meer dan twee fracties en de samenwerking tussen SPD, Groenen en FDP verloopt zeer moeizaam. De Duitse ministers hebben [de hele nacht van zondag op maandag vergaderd](#) om de plooiën glad te strijken en het vertrouwen in elkaar terug te vinden. De Nederlandse regering op haar beurt is uit het lood geslagen door de uitslag van de verkiezingen voor de Provinciale Staten.

De landen trekken op veel punten samen op, bijvoorbeeld in een gezamenlijk voorstel om PFAS te verbieden in de EU. Ook hebben ze een gezamenlijke waterstofstrategie, om waterstof als alternatief voor fossiele energie te ontwikkelen.

Op andere gebieden loopt de samenwerking minder goed. Duitsland wil bijvoorbeeld de Duitse tak van het Nederlandse staatsbedrijf [Tennet overnemen](#) om het Duitse elektriciteitsnet geschikt te maken voor meer duurzame stroom. De onderhandelingen daarover zijn gaande. Ook over kernenergie denken de twee landen verschillend: Duitsland sluit [komende maand de laatste kerncentrales](#), terwijl Nederland juist meer kernenergie wil

in de strijd tegen klimaatverandering.

In internationaal opzicht zijn de verhoudingen momenteel aan het verschuiven. De Duitse kanselier Scholz heeft een [moeizame relatie](#) met de Franse president Macron. Nederland zoekt juist intensief de samenwerking met Frankrijk. Duitsland

worstelt met de leidersrol die van het land wordt verwacht, ook in de steun aan Oekraïne. Nederland is daarin voortvarender dan Duitsland, maar heeft ook een minder gecompliceerde positie. Nederland heeft Duitsland naar verluidt bijvoorbeeld tot het leveren van pantserhouwitsers gebracht door zelf voorop te lopen.

Samenwerking in grensstreek

Bewust is Nederland de afgelopen jaren steeds meer gaan investeren in de relaties met de Duitse deelstaten aan de grens: Noordrijn-Westfalen (NRW) en Nedersaksen. Nederland, Nedersaksen en NRW hebben veel gemeenschappelijke belangen en zijn op elkaar aangewezen bij thema's als veiligheid, rampenbestrijding en zorg. In 2018 organiseerden Nederland en Noordrijn-Westfalen hun eerste gezamenlijke regeringsconsultaties: overleg op gelijke hoogte van het Nederlandse kabinet met de Duitse deelstaatregering. Economisch en qua inwonertal is NRW van gelijke grootte als Nederland.

De samenwerking tijdens de coronapandemie wordt steevast geroemd: de grens werd nooit gesloten en Nederlandse patiënten werden verzorgd in Duitse ziekenhuizen. Maar tegelijk werd duidelijk dat in veel gevallen te weinig en te laat werd afgestemd. Veel burgers liepen aan tegen regels, zoals de test- en vaccinatieplicht, die het praktisch onmogelijk maakten de grens over te steken. Financiële regelingen pakten in de grensstreek soms nadelig uit en de informatievoorziening was meestal niet gericht op burgers van de andere kant van de grens, bleek uit de vele vragen en commentaren die telefonisch, via de mail of op de website binnenkwamen bij het Duitsland Instituut. Of wellicht leefde men in Duitsland nog in de veronderstelling dat veel Nederlanders Duits kunnen lezen en schrijven.

Als goede buurlanden zijn we op vele verschillende gebieden zeer nauw verbonden. We drijven veel handel met elkaar, werken op het gebied van veiligheid en defensie intensief samen en in ons gedeelde grensgebied zijn we o.a. verbonden via onze infrastructuur en op cultureel vlak. pic.twitter.com/Xq0ZQx50CA

— Mark Rutte (@MinPres) [March 27, 2023](#)

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/54583/duits-nederlandse-top-in-rotterdam>